

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Corpus Juris Canonici

Gregor <XIII., Papst>

Coloniae Munatianæ, 1665

De Testibvs Et Attestationibus. Titvlvs X.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62915](#)

ce a respondere, absque rationabili causa recuset, aut nolit, seu contumaciter se absenseret, haberi debet (super iis, de quibus in ejusdem positionibus interrogatus extitit) pro confesso. Verum si antequam respondere sic iussus fuerit, eum contumaciter absentari contingat, tunc pro confessio non debet haberi: sed est alias contra eum, tanquam contra contumacem (prout ratio dictaverit) procedendum.

DE TESTIBVS ET ATTESTATIO-NIBUS.

TITVLVS X.

CAP. I.

Socius in crimen simoniae admittitur in testem, si sit socius or- minis tantum, & agatur civiliter: ad alios non. Ioan. And.

Gregorius IX. in concilio generali

Lugdunensis.

Mediatores (per quos feci simoniz plerunque committitur) ad testimonium contra feceleris ejusdem auctores (in detectionem criminis) admittuntur, si non agatur criminaliter, sed civiliter, & emolumenitum exinde non fuerint affectui.

CAP. II.

Ponit modum reservacionis eius: & das modum jurandi super positionibus, & dici per quem iurare debet: das modum respon-dendi, & modum testes probatorios reprobandi, & reprobatorios sis-rum reprobandi. id. Ioan. And.

idem.

Presentium auctoritate mandamus, quatenus in causa, quæ inter Abbatem & conventum S. Nicolai Andegavensis ex una parte, & priorem & conventum de Paldigen. Lyconen. dioecesis ex altera (super eo quod idem Abbas & conventus, se ab ipsi Prior & conven-tu de Paldigen. possessione subiectum) ejusdem prioratus assuerunt (poliatis, & super irritandam quadam compositione olim inita inter partes, & rebus aliis) verti-tur: ab eisdem Abbat & priore, nomine suo, & in animas conventuum eorumdem, vel majoris & sanioris partis ipsorum, receptro juramento de veritate dicenda: in-jungas dictis Abbat & priori, (ut tam ponendo, quam respondendo) dicant veritatem, quam (super positionibus tibi sub bulla nostra transmissis) ipsi sciant, & per illos intelligunt, in quorum animas juraverunt. Prater ea sigillatum super qualibet articulo in qualibet positione contento facias a partibus sufficiens ad invicem responderi: nulla prorsus ab eis super ipsi positionibus contradictione recepta. Sine juramento autem à syndico utriusque partis quia sciat de hujusmodi positionibus vel credat, inquiras. Testes etiam, quos super articulis sub eadem bulla transmissis, pars dictorum prioris & con-ventus duxerit producendos, ad reprobando testes partis alterius in causa principali producitos (quorum nomina in eisdem articulis continentur) usque ad Kal. Novemb. proximò futuri, examines (secundum partis adversa interrogatoria, quæ tibi sub eadem bulla transmittimus) diligenter: primò tamen in personam cuiuslibet testis predictis Abbate & conventu producti, facta sigillatum specificatione crimum, & aliorum objectorum tibi, in eisdem articulis contentorum. Si vero dicti Abbas & con-ventus aliquos testes coram te produixerint, contra restes b

a. Vide supr. c. pros. & ff. de interrog. art. 1. si sine. supr. de dol. facies ibi de hoc Ioan. And. b. Not. quod judex porci prafigere termino ad reprobandas personas testimoni ante publicationem at-testationum. Nam attestations publicata non erant, quia judex ea causa temebatur remittere. Pet. de Aub. Ets.

ab eisdem priore & conventu producendos paxta altera-los (quos ipsi Abbas & conventus, tibi super reprobau- ne testium productorum prioris & conventus in eis- causâ & produxerint) percipere, ac eos usque ad Kalendas Februarii proximo, futuri diligenter examine puc- cures: simul specificatione crimum, & aliorum (qui contra egestes eostundem prioris & conventus objecta faciunt) observata: prius tamen prædicto juramento a pro- curatore dictorum Abbatis & conventus, quæ salvo e malitia non procedant.

CAP. III.

Advocatus vel procurator principalis causa, in causa ap- plicata non testificari non potest. Juramentum autem (personam fe- ciente pro appellante) sibi deferri non debet, nisi iudex iaceat. Dominicus.

Innocentius IV. in generali consilio

Lugdunensis.

Romana ecclesia: & infra. In appellatiois causa, qui appellans procurator vel advocatus in nisi iudicio fuerat, non recipiatur in testem. Neque male & eis ipsi appellanti (præsumptions faciente pro eo) debet tur etiam juramentum: sed tunc cum impeditus vel privatum & ipsius causa circuit, stans, id fuerit in causa.

DE IURE IVRANDO.

TITVLVS XI.

CAP. I.

Pralati, canonici, rectores, & officiales lectoris, qui iuram statuta, & confuetudines loci vel ecclesiæ forsan, præter ea iuramenti non obligantur ad illicita, impedita vel diversa ecclesiastica libertatis: nec ad ea debet inquit sua referi. hanc And.

Nicolaus III.

Contingit b. in nonnullis ecclesiis de certis confuetudinibus obseruari, quod nec placuit posse statu (cum primò ad ecclesiæ ipsas accedunt), nec canonici (cum de recipiendis iudeis novis canonizis agitur) aliter recipiuntur in ipsi, et jure statuta & confuetudines ipsarum ecclæsiæ. Scripta & non scripta inviolabilitate observare. Non laicos erit in multis civitatis, castis, & tenet in illis potestatibus, rectoriis vel officiis assumendis, non confuetudinis moribus irrepsi: quod potestares, non & officiales hujusmodi, ad potestarias, rectorias & oculias eadem (nisi prius servatos in statua ipsorum clausa & juraverint) nullacentur. Quia vero in statuis, confuetudinibus sequentibus, tertium aliqua reperiuntur illicita seu inopportuna, ad obviariant ecclesiastica libertati (ne filii genitalitate jurandi, sic jurantibus peccandi occasio patuerit, cum juramentum non fuerit, ut effet iniquitas in statu, institutum) hoc generali constitutio statuarum periculis obstatere cupientes: praecipuum à quibusdam scientibus contineri in predictis confuentibus & statutis, illicita, impossibilis vel libertati ecclæsiæ obviaria, juramenta hujusmodi aliquem non praefari. Et talia iuramenta ea intentione facta, vel facta, ut etiam illicita vel impossibilis, seu ecclæsiastica libertati obviaria obseruerent (cum etiam sub tali intentione praefari non possint absque divina misericordia, decernimus in hujusmodi illicitis, impossibilibus, seu libertati ecclæsiastica obviariibus, non ferenda: quia potius pro animarum salute, si sub forma praedita vel simili aliquis ignorantes praecincta illicita seu

a. *Dicitio, causa, debet in antiquo codice.* b. *De intellectu, ut de Decr. in rub. de consil. 1. leit. c. an si differantur pueri simpliciter obseruae flentia, vel contenta in statu, vel prima in statu, viae filii, in v. cum accessissent, deconfit.*

impollit.